

pensioenfonds

Aandachtspunten voor multiregeling fondsen bij de Wet toekomst pensioenen

Position paper van Pensioenfonds PGB

INHOUD

1	INLEIDING	3
2	AANDACHTSPUNTEN EN VOORSTELLEN VOOR OPLOSSINGEN	4
2.1	Aandachtspunt 1: Wtp laat samenvoegen van de vaste uitkering voor de FPR en niet-ingevoeren DB-aanspraken tot één collectief niet toe	4
	Ons voorstel voor een oplossing	4
2.2	Aandachtspunt 2: Geleidelijke inkoop van een vaste uitkering bij een pensioenfonds in de FPR is niet meer mogelijk	5
	Ons voorstel voor een oplossing	5
2.3	Aandachtspunt 3 Het kunnen invaren van opgebouwde pensioenen bij gebruik van het overgangsrecht progressieve premie in een DC-regeling	6
	Ons voorstel voor een oplossing	6
3	TENSLOTTE	7

1 INLEIDING

Op 1 juli 2023 trad de Wet toekomst pensioenen (Wtp) in werking. Wij onderschrijven doel en noodzaak van deze stelselherziening. De komende jaren ligt onze volledige focus, samen met onze opdrachtgevers, op een goede en succesvolle transitie naar het nieuwe stelsel. De Wtp en de lagere regelgeving bieden ons ook de ruimte om deze transitieperiode met veel vertrouwen te doorlopen.

Op enkele onderdelen uit de Wtp lopen we echter tegen knelpunten aan die we graag willen adresseren en waar wij ook concrete oplossingen voor aandragen. Het gaat hier om onderdelen in Wtp die onze aangesloten sectoren en werkgevers beperkt in keuzemogelijkheden en nadelige gevolgen heeft voor deelnemers. De door onze sectoren en werkgevers ervaren knelpunten en onze oplossingsrichtingen lichten we hierna graag toe.

2

AANDACHTSPUNTEN EN VOORSTELLEN VOOR OPLOSSINGEN

2.1 Aandachtspunt 1

Wtp laat samenvoegen van de vaste uitkering voor de FPR en niet-ingevoeren DB-aanspraken tot één collectief niet toe

Toelichting

De vaste uitkering voor de Flexibele premieregeling (FPR) bij een pensioenfonds valt onder het FTK-regime voor DB-regelingen. Maar mag in de huidige opzet niet samengevoegd worden met de niet-ingevoeren DB-aanspraken en -rechten die in een eigen afgescheiden vermogen achterblijven. Bij multiregeling fondsen is de kans groot dat één of enkele aangesloten partijen geen invaarverzoek indienen: ofwel omdat er geen sociale partners meer zijn (bijvoorbeeld vanwege een faillissement), ofwel omdat sociale partners invaren niet evenwichtig achten. Als het fonds een FPR-regeling met vaste uitkering uitvoert, ontstaan twee kleinere collectieven met identieke regels: de niet-ingevoeren DB-aanspraken en -rechten in de oude kring, en de rechten op een vaste uitkering binnen de FPR in de nieuwe kring.

Impact

In deze situatie ontstaan twee kleinere collectieven met identieke regels: de niet-ingevoeren DB-aanspraken en -rechten in de oude kring, en de rechten op een vaste uitkering binnen de FPR in de nieuwe kring.

Dit is voor de deelnemers nadelig om de volgende redenen:

- Kleinere collectieven leiden tot grotere jaarlijkse fluctuaties als gevolg van realisaties in sterftcijfers. Bij echt kleine collectieven is bijvoorbeeld de verwachting dat 0,2 deelnemers van een bepaalde leeftijd overlijden, wat per definitie tot grote jaarlijkse uitslagen leidt. Hoe groter een collectief is, hoe beperkter dit soort fluctuaties zijn (wet van de grote getallen).
- Voor deelnemers met niet-ingevoeren DB-aanspraken en nieuwe opbouw in de FPR is het na pensionering lastig te begrijpen waarom ze twee uitkeringen krijgen, waarbij waarschijnlijk de jaarlijkse indexatie of korting verschilt.
- Als de niet-ingevoeren pensioenen afgescheiden moeten blijven leidt dit tot een sterfhuisconstructie met op termijn zeer beperkte omvang, waarbij de nadelen zoals hierboven geschetst uitvergroet worden.
- Hogere uitvoeringskosten als gevolg van dubbele administratie en rapportages, wat ten koste gaat van de hoogte van het pensioen.

Ons voorstel voor een oplossing

Ons voorstel om samenvoegen mogelijk te maken zou zijn om in reparatiewetgeving aan artikel 10b Pw (betreffende de FPR) een nieuw lid toe te voegen:

Een pensioenfonds dat vastgestelde uitkeringen uitvoert kan deze aanmerken als behorende tot het te onderscheiden financiële geheel, zoals bedoeld in artikel 150I zevende lid.

Op deze manier kunnen de vaste uitkeringen vanuit de FPR toegevoegd worden aan het afgescheiden financiële geheel, waarin de niet-ingevoeren aanspraken en rechten zijn achtergebleven. Ten aanzien van de inkoop in dat financiële geheel moet het bestuur dan evenwichtige spelregels vaststellen, en het financiële geheel met DB-aanspraken is dan netjes afgescheiden van het financiële geheel waarin de nieuwe contracten zijn ondergebracht.

Deze oplossing heeft ons inziens veel voordelen voor de deelnemers in beide groepen:

1. Dit is beter te begrijpen voor deelnemers met zowel niet-ingevoeren DB-aanspraken als een vaste uitkering vanuit de FPR, omdat er sprake is van 1 totale uitkering in plaats van 2 aparte uitkeringen die verschillende jaarlijkse aanpassingen kennen.

2. Er is nieuwe toetreding tot het financieel afgescheiden deel mogelijk, waarmee de niet-ingevoeren pensioenen geen ‘sterfhuisconstructie’ meer vormen waarbij uiteindelijk een zeer klein collectief resteert.
3. Het collectief voor de vaste uitkering van de FPR heeft vanaf de start meer omvang. Hierdoor worden de typische problemen van een klein collectief (relatief grote impact van actuariële resultaten en een hoog MVEV) vermeden.
4. Lagere uitvoeringskosten als gevolg van verbeterde efficiëntie in de administratie en het aantal op te leveren rapportages en onderdelen van het jaarwerk.

2.2 Aandachtspunt 2

Geleidelijke inkoop van een vaste uitkering bij een pensioenfonds in de FPR is niet meer mogelijk

Toelichting

In het huidige wettelijke kader is geleidelijke inkoop van een vaste uitkering bij een DC-regeling wel mogelijk, maar in de FPR niet meer:

- Art. 10a Pw (huidig) bepaalt dat bij een kapitaal- of premieovereenkomst het kapitaal uiterlijk op de pensioendatum wordt omgezet in een vastgestelde uitkering. Eerder mag dus ook, PGB doet dat momenteel over 10 jaar gespreid.
- Volgens de definitie van de FPR in de Wtp wordt het kapitaal vanaf de pensioendatum aangewend voor een variabele dan wel vaste uitkering. Dit lijkt geen ruimte te laten voor de gespreide inkoop zoals PGB die toepast.

Impact

De huidige geleidelijke omzetting van kapitaal naar aanspraken wordt zeer gewaardeerd door zowel werkgevers als deelnemers. Als dit niet meer mogelijk is leidt dit in ieder geval in de perceptie tot verslechtering van de regeling.

Dit is voor de deelnemers nadelig om de volgende reden:

- Voor deelnemers die zich momenteel in de geleidelijke transitie naar een vaste uitkering bevinden, kan een moeilijk uitlegbare situatie ontstaan bij overstap van huidig DC naar de FPR. Deze deelnemers hebben reeds een deel van hun kapitaal omgezet naar aanspraken, maar na de transitie stopt die geleidelijke omzetting en wordt het resterende deel van het kapitaal op pensioendatum in 1 keer omgezet. Voor de variabele uitkering blijft geleidelijke omzetting wel toegestaan. Het is moeilijk uitlegbaar waarom dit voor de variabele uitkering wel mogelijk is, maar voor de vaste uitkering niet.

Ons voorstel voor een oplossing

Ons voorstel zou zijn om in reparatiewetgeving het volgende toe te voegen:

- In de definitie van de Flexibele premieovereenkomst in artikel 1 Pw ‘uiterlijk’ toevoegen, aldus:

flexibele premieovereenkomst: premieovereenkomst waarbij de premie individueel wordt belegd en waarbij het kapitaal voortvloeiend uit de premie uiterlijk vanaf de pensioendatum wordt aangewend voor financiering van een variabele uitkering of voor de aankoop van een vastgestelde uitkering;

- In art. 10b na het eerste lid een nieuw lid 2 invoegen, luidende:

2. In afwijking van het eerste lid kan in de laatste 10 jaar voor de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, het tot op dat moment opgebouwde kapitaal of de vanaf dat moment beschikbaar gestelde premie geheel of gedeeltelijk worden aangewend voor een aanspraak op een vastgestelde uitkering vanaf de pensioendatum.

2.3 Aandachtspunt 3

Het kunnen invaren van opgebouwde pensioenen bij gebruik van het overgangsrecht progressieve premie in een DC-regeling

Toelichting

Verschillende bij Pensioenfonds PGB vrijwillig aangesloten werkgevers met een DC-regeling hebben aangegeven graag gebruik te willen maken van het overgangsrecht progressieve premie (art. 220e Pw). Daarmee kunnen zij de pensioenopbouw van hun huidige werknemers voortzetten op basis van de huidige met leeftijd oplopende premiestaffel. Dit doen deze werkgevers bij Pensioenfonds PGB in een FPR.

Een bijkomend nadeel van deze keuze voor de *toekomstige pensioenopbouw*, is dat de *al in de DC-regeling opgebouwde pensioenkapitalen* van deze werknemers **niet** ingevaren kunnen worden naar de FPR. Deze moeten achterblijven in de oude DC-regeling. Dit volgt uit art. 150b lid 1 sub c Pw: het gehele hoofdstuk 6b, waaronder verzoek tot invaren, is niet van toepassing als gebruik wordt gemaakt van dit overgangsrecht.

Impact

De impact is grotendeels vergelijkbaar als bij aandachtspunt 1, waar eveneens twee gesplitste, inefficiënt kleine collectieven ontstaan.

Dit is voor de deelnemers nadelig om de volgende redenen:

- Er ontstaan twee aparte soorten kapitalen met grotendeels gelijke regels: enerzijds de niet-ingevaren DC-kapitalen (en evt. reeds omgezette DB-aanspraken voor deelnemers die minder dan 10 jaar voor pensioenleeftijd zitten), anderzijds de nieuw opgebouwde kapitalen in de FPR.
- Kleinere collectieven leiden tot grotere jaarlijkse fluctuaties als gevolg van realisaties in sterftcijfers. Bij echt kleine collectieven is bijvoorbeeld de verwachting dat 0,2 deelnemers van een bepaalde leeftijd overlijden, wat per definitie tot grote jaarlijkse uitslagen leidt. Hoe groter een collectief is, hoe beperkter dit soort fluctuaties zijn (wet van de grote getallen).
- Voor deelnemers met niet-ingevaren kapitalen en nieuwe opbouw in de FPR is het lastig te begrijpen waarom ze twee kapitalen hebben en na pensionering potentieel twee verschillende uitkeringen krijgen.
- Als de niet-ingevaren pensioenen afgescheiden moeten blijven leidt dit tot een sterfhuisconstructie met op termijn zeer beperkte omvang, waarbij de nadelen zoals hierboven geschetst uitvergroet worden.
- Hogere uitvoeringskosten als gevolg van dubbele administratie en rapportages, wat ten koste gaat van de hoogte van het pensioen.

Ons voorstel voor een oplossing

Ons voorstel is om een verzoek tot invaren mogelijk te maken in geval er gebruik wordt gemaakt van het overgangsrecht progressieve premie. Immers ziet het overgangsrecht enkel op de wijze van *toekomstige pensioenopbouw*. Dit zou naar onze mening een verzoek tot invaren van *al opgebouwde pensioenen* niet in de weg moeten staan. Dit sluit ook volledig aan bij de in de MvT (p. 14) geformuleerde doelstelling van invaren: “*Het collectief invaren van deze pensioenaanspraken en pensioenrechten heeft tot doel om de bestaande pensioenen en de nieuwe pensioenopbouw bijeen te houden in één pensioenfonds.*”.

Ons voorstel zou zijn om in reparatiewetgeving het volgende toe te voegen:

Door het art. 150b lid 1 sub c Pw als volgt te formuleren (het onderstreepte tekstdeel is nieuw):

“1. Dit hoofdstuk is van toepassing indien:

- bij uitvoering van de pensioenovereenkomst door een verzekeraar of premiepensioeninstelling er geen gebruik wordt gemaakt van het overgangsrecht, bedoeld in artikel 220e.*”

Deze oplossing heeft de volgende voordelen voor de betrokken deelnemers en werkgevers en het fonds:

1. Dit leidt voor de betreffende deelnemers tot één pensioenvermogen en één uitkering in plaats van twee pensioenvermogens met twee uitkeringen, met alle communicatieve en uitvoeringstechnische voordelen van dien. Wij merken hierbij specifiek nog op dat het voortzetten van de huidige DC-regeling voor de niet-ingevoeren pensioenen in het FTK zou betekenen dat geleidelijke inkoop van de vaste uitkering van toepassing is; dit terwijl deze mogelijkheid in de Wtp is geschrapt (zie aandachtspunt 2 m.b.t. 'Geleidelijke inkoop van een vaste uitkering bij een pensioenfonds in de FPR is niet meer mogelijk').
2. Dit leidt voor de betreffende werkgevers tot minder onderscheid in de pensioenregeling van hun huidige en nieuwe werknemers. Het onderscheid ziet dan enkel op de wijze van toekomstige pensioenopbouw (een leeftijdsafhankelijke premie voor huidige werknemers en een leeftijdsonafhankelijke premie voor nieuwe werknemers), in plaats van ook onderscheid op al opgebouwde pensioenen. Het overgangsrecht is onzes inziens enkel bedoeld voor toekomstige pensioenopbouw.

3 TENSLOTTE

We vertrouwen erop dat wij onze aandachtspunten en voorgestelde oplossingsrichtingen voor reparatiewetgeving voldoende hebben toegelicht. En uiteraard zijn wij graag bereid om eventuele vragen van uw zijde over onze oplossingsrichtingen te beantwoorden en met u in overleg te gaan.

Heeft u vragen?

Dan kunt u contact opnemen met:

Patrick Janssen,
Manager Public Affairs
p.janssen@pgbpensioendiensten.nl
06 - 215 307 75

Siert Vos,
Manager Strategisch Advies
s.vos@pgbpensioendiensten.nl
06 - 113 727 51

Bezoekadres
Prof. E.M. Meijerslaan 2
1183 AV Amstelveen

Correspondentieadres
Postbus 2311
1180 EH Amstelveen

☎ 020 541 82 00
@ ks@pensioenfondspgb.nl
🌐 pensioenfondspgb.nl

pensioenfonds
PGB

